

ספר סוד התשובה

להרצ רבינו יונה גירונדי החסיד ז"ל.*

כל איש אשר שם אל לבו רפואת נפשו ובשרון מעשיו יעמוק בשלש הספרים הנאים כל השנה ובשרע בין כסא לעמוד כי הם המדברים על התשובה והיראה והחסידות. וכן הרא"ש בספרו אורחות חיים מזהיר בפירושו שיקרא האדם את אגרת התשובה שחצר רבינו יונה ז"ל בצנע שחל ר"ה להיות בתוכו.

שלח לנו הקב"ה ביד עבדיו הנביאים וביד יחזקאל הנביא נאם יי אלהים שובו והשיבו מכל פשעיכם ולא יהיה לכם למכשול עון השליכו מעליכם את כל פשעיכם אשר פשעתם בם ועשו לכם לב חדש ורוח חדשה ולמה המותו בית ישראל (יחזקאל י"ח, ל'): אדם אשר פשע וחטא

(*) רבי יונה בר אברהם והרמב"ן נולדו ומשפחה אחת כי היו בני צ' אחיות, וכן גם היו תצרים בלמודם ושניהם המורים של הרשב"א ושניהם תעיר גירונא (girona) אע"כ נקרא גם ר' יונה גירונדי. והוא היה תלמיד של ר' שמואל בר שניאור מאירא כמו שכתב בעלמו בראש ספרו היראה וכתב שכתב צק' ארחות חיים הלכות מלמוד מורה ק' כ"א. ורוב מגוריו ר' יונה היה בלרמה בפאריס ומונטיפליר, ובקיף ימיו הלך לו יצא לארץ מולדתו ומח צטילטולס בחדש תרחשון שנת ה' אלפים כ"ה, והרמב"ן קרצו קונן קונה על פטירתו, הלא היא אחי צב"י בקיף הקינה לרמב"ן. והתחלת מקדש תלך וצית תלוכה ואצאנה הנה צדפוס ולזכר עולם יהיה הדיק ובה מוארה:

„ואח"כ הוקיף עוד (הרמב"ן) לקינן על פטירת קרצו הרצ רבינו יונה החסיד ז"ל בר אברהם ז"ל: הילילו זה ליום היקבע, בי בכיה לדורות. יתרכו בו התלאות. יזכרו בו הצרות לכן אבכה בו ואספד, בנפול חומת הכצורות, והסיר מצנפת והציץ, והרים כתר ועטרות הרב יונה אבי מדינת, הוא יחיד בטהורות, היו חסידות היו ענוה, היו פרישיות ואזהרות היו משנה וגמרא, היו מקרא ומסירות, היו תלמוד ותוספות היו קושיות וסברות היו לאריו קינגה בו ליחות הדברית, אהה למזבח נקדע, בו בשלו כפרות אחת היא לי נחמה, יום אוכל לקברות, אחזה בצדק פניך, תזהיר בזהר המאורות.“ ונראה תזי הקינה כי לא על חנם נקרא ר' יונה החסיד, וכן גם ספרו שחצר כולם על היראה והחסידות. ואלה הן א') ק' שערי תשובה (כן קרא לו המחצר בעלמו בשער ג' מדרגה י') ונקרא צפי קלח שערי צדק (וכן קראו רשב"ץ במגן אבות דף ל"ג ב' ד"ח והדברים שהציג שם צעמו הסדשער צ' דרך צ'). ב') ק' שערי היראה (כן קרא לו הרצ צק' שערי חסודה שער ג' מדרגה א') וקראו גם שערי יראת חטא (שם שער ג' מדרגה י"א) גם שערי גדרי הזהירות (שם שער ג' סוף מדרגה ד'). ג') ק' סוד התשובה (ובכ"י שצירי כתובים צו' ק' שערי היראה וק' סוד התשובה צהמשך אחד ונקראו שניהם ציחד צשם היו עולם, וכן היה שמו למרדכי צהלכות קטנות רמז אלף רל"ח גם לצעל ס' כל צוולצית ייסק עיין א"ח ס' ר"נ קעוף א' צהגהה). ד') ק' קרבן תמיר. ה') ק' אגרת התשובה (כן קראו בעלמו בקיף הספר, גם בראש ספרו דרשה נשים, גם הרשב"א, חסודה שח"ד, הציאו כן צעמו). ו') ק' דרשת נשים (ונדפס גם צשם דח הנשים). ז') פירוש על מק' אבות. ח') פירוש על משלי (והוא עודנו צכ"י). ט') ק' שער התורה (מזכירו צק' 'שערי חסודה שער ג' מדרגה י'). ואינו לא ראימנו). ואין מה המקום לדצר על חוכן כל אלה הספרים, רק זאת אודיע כי המדפוסים פשעו צהם פשע יצפרע אח אגרת החסודה שינו עעמם כילו צערצוצ יחוספת ומגרעת, ואינו הגהמים ע"פ דפוס יקן וקן מערצוצ וע"פ כי"י נכתב צשנה ק"ץ אשר חננו צו ה' וערכמים כן צקדורי זה מתוקנים ומאושרים.

אגרת תשובה